

International Tropical Conservation Fund (ITCF)

JAARVERSLAG 2016

25 jaar geleden was het noordoosten van Belize een en al bos dat zich uitstreckte van Little Belize tot aan Sarteneja. Er kwam daardoor heel veel wild voor, wat bevestigd wordt door enkele studies uit die tijd. 25 jaar later voelt iedereen in het team dat er nog steeds veel wild is, wat een beloning is voor jaren van keihard werken en dankzij het net gestarte monitoring programma kunnen we deze moeilijk te benaderen dieren ook daadwerkelijk te zien krijgen. Een enorme stimulans om de volgende 25 jaar door te gaan.

De fauna is dus nog aardig in tact in de 3 door CSFI beschermde gebieden. Er zijn jaguars, ocelots, tapirs en grote groepen witlip pekari's waargenomen en gefotografeerd.

Echter de precieze diersoorten en hun aantallen moesten nog worden bepaald. Dat kan nu met behulp van de eerste 50 camera traps, welwillend ter beschikking gesteld door de Anne Bijleveld Stichting waarvoor wij zeer dankbaar zijn.

De eerste fase van dit project, bestaande uit camera trap training en data management, loopt prima en heeft al geresulteerd in schitterende foto's van o.a. jaguars en ocelots.

Er hebben zich in 2016 in het projectgebied in Shipstern geen noemenswaardige problemen voorgedaan. Deze rust zou echter niet mogelijk zijn geweest zonder de voortdurende beschermingsinspanningen tegen stroperij en illegale houtkap. Dit werk is niet eenvoudig gezien de ongeremde ontwikkeling van de landbouw in het gebied met alle voor natuurbehoud schadelijke effecten. In Freshwater Creek werd wel gestroopt en vond er illegale houtkap plaats. Boven waren er herhaalde pogingen om delen van het gebied voor landbouw in gebruik te nemen.

Begin 2016 heeft Constanze Mager, in 2016 toegetreden tot het bestuur van ITCF, het projectgebied bezocht. Het bezoek stelde haar in de gelegenheid om het CSFI team te leren kennen en de beschermde gebieden te bezoeken.

Constanze is binnen Koninklijke Burgers' Zoo belast met educatie en fondswerving voor het Belize project. Met name deze fondswerving activiteiten zijn de laatste tijd sterk geïntensiveerd. Zij zet zich ook in voor het opzetten van een Nederlandse variant van Vrienden van Shipstern, n.l. Vrienden van Belize. Het is belangrijk dat naast de inkomsten uit loterijen, andere bronnen van inkomsten worden gevonden en de Vrienden van Belize zou daar een van kunnen zijn.

De ontbossing in het gebied schrijdt helaas voort. Er is een kleine studie gedaan en de kaart die is gemaakt van de hoeveelheid bos die over de afgelopen 5 jaar is gekapt is schokkend. Zij toont ook aan hoe belangrijk het is de corridor tussen Shipstern en Freshwater Creek te realiseren. Daar wordt hard aan gewerkt en hopelijk in 2017 al gerealiseerd.

Er is een drone besteld en deze zal worden ingezet voor survey werk in Freshwater Creek. Het is een prachtig tool of management en kan, mits goed gebruikt, veel manuren besparen. Ook gaat er van een psychologisch effect uit. Stropers en ander gespuis worden er wellicht door afgeschrikt.

Wij hebben in 2016 een belangrijke doelstelling kunnen verwezenlijken, namelijk de ondertekening van een akkoord over het co-management over het bosreservaat van Freshwater Creek. Er is nu duidelijkheid over het beheer van het park.

Intussen is er in het hoofdkwartier in Shipstern ook begonnen met de nieuwbouw van de vlinder volière die na 25 jaar trouwe dienst aan vernieuwing toe was.

Het team van Heron Moreno, directeur van CSFI, heeft in Freshwater Creek naast de kwekerij een nieuw plaatselijk hoofdkwartier opgezet. Van hieruit worden voortaan ook de patrouilles uitgevoerd wat veel efficiënter is.

In 2016 is er verder onderzoek gedaan naar bepaalde insecticiden, neonicotinoiden genaamd (afgekort neonics), die aan het einde van de jaren 90 massaal op de wereldmarkt zijn verschenen. Het zijn gifstoffen, waarbij o.a. insecten (b.v. bijen) al bij zeer lage concentraties worden gedood. Het middel is duizenden malen krachtiger dan het beruchte DDT dat allang verboden is.

Neonics worden al tenminste 10 jaar op grote schaal toegepast in de industriële landbouw met alle rampzalige gevolgen van dien.

Ook rond Shipstern, Freshwater Creek en Honey Camp worden deze middelen op grote schaal gebruikt door de Mennonieten, en zij hebben een verderfelijke invloed op de fauna. Ook het overmatig gebruik van herbiciden (Roundup) moeten wij hierbij niet vergeten. Er is onderzoek gedaan, er zijn monsters genomen van grond en water en deze worden geanalyseerd in laboratoria in Europa. De resultaten daarvan zullen wetenschappelijk worden gepubliceerd.

Het toeristenseizoen 2016, het eerste, was een groot succes. Samen met onze partner dierentuinen in Europa zullen we doorgaan de Vrienden van Shipstern en natuurlijk ook de Vrienden van Belize aan te moedigen te komen. De nieuwe boot om toeristen te vervoeren is in gebruik genomen. Hetzelfde geldt voor een airconditioned busje en een "nieuwe" tweedehands terreinwagen. Verder zijn er plannen om de accommodatie in Shipstern uit te breiden.

Tot slot: het behoud van de laatste seasonal forests van Belize is een steeds grotere uitdaging geworden. Wat begon in 1989 met de creatie van Shipstern Nature Reserve is uitgemonnd in een projectmatige bescherming van bossen, ontwikkeling van toerisme en duurzame bosbouw waarbij er zorg voor wordt gedragen dat de lokale gemeenschappen er van profiteren.

Echter, deze missie heeft een kostenplaatje wat niet mis is, zowel in mankracht als in fondsen.

Heron Moreno, directeur van CSFI, heeft aangegeven dat er meer personeel nodig is, willen we blijvend succesvol kunnen zijn. Een hiervoor noodzakelijke reorganisatie van de teams is inmiddels al doorgevoerd. Het jaarlijkse benodigde budget bedraagt ongeveer US\$ 320.000,-, wat nog bescheiden is gezien al het werk dat wordt verricht, maar toch een heel bedrag dat ieder jaar omhoog gaat.

Voor de vrienden van Shipstern / CSFI over de hele wereld is het nu van groter belang dan ooit tevoren om ons financieel te steunen.

De stemming, teamspirit en motivatie in Shipstern blijven onverminderd groot, dankzij de inspirerende leiding van Heron Moreno.

Er wordt op alle fronten, zowel daar als in Europa, keihard gewerkt.

In Burgers' Zoo is de bouw begonnen van Burgers' Mangrove, een hal met daarin een replica van het mangrove-ecosysteem zoals dat aan de kusten van Belize voorkomt. De mangrove bossen zijn bestand tegen zeewater en herbergen een heel bijzondere flora en fauna, zoals zeehoeven. De officiële opening zal in de zomer van 2017 plaats vinden.

Hoewel Belize speerpunt is en blijft voor onze activiteiten, heeft het bestuur van ITCF gemeend de Stichting Chimbo te ondersteunen met een eenmalige gift van € 5000 voor de aankoop van trailcamera's en GPS equipment voor haar project in Guinee Bissau. Hiervan is melding gemaakt op de website.

De aangekochte trapcamera's zijn inmiddels operationeel en er is zelfs een leeuw mee gefotografeerd. Tijdens de vergadering werd nog eens benadrukt dat het hier (voorlopig) een eenmalige donatie betreft.

Laatste nieuws:

Naar aanleiding van het grootschalig gebruik van pesticiden in de omgeving van het project en de resultaten van de analyses van de in 2016 genomen grond en watermonsters in het gebied, heeft ITCF samen met de Universiteit van Belize, de Task Force on Systemic Pesticides (TFSP) en CSFI op 6 juni 2017 in de hoofdstad Belmopan een zeer goed bezocht wetenschappelijk symposium gehouden. Deze succesvolle bijeenkomst werd vooral gekenmerkt door discussies op hoog niveau.

Maarten Bijleveld van Lexmond
Voorzitter

Maut Star Busmann
Secretaris